

Toimintakertomus vuodelta 2016

Tehtävä ja strategia

Teollisen yhteistyön rahasto Oy (FINNFUND), on valtioenemmistöinen erityisrahoitusyhtiö, joka kuuluu ulkoasiainministeriön hallinnonalaan toteuttaen kehityspoliittista erityistehtävää. Yhtiön tarkoituksena on edistää kohdemaidensa taloudellista ja sosiaalista kehitystä rahoittamalla yksityisen sektorin hankkeita, joihin liittyy suomalainen intressi. Finnfund on kaupallista rahoitusta täydentävä riskirahoittaja, joka toimii itsekannattavasti. Finnfund kohdistaa pääosan rahoituksestaan matalatuloisiin ja alemman keskitulotason kehitysmaihin, rakentaa siltoja suomalaisen osaamisen ja kehitysmaiden tarpeiden välille ja panostaa katalysoimiensa kehitysvaikutusten kasvattamiseen.

Eduskunnan hyväksymään valtion talousarvioon vuodelle 2016 sisältyi merkittävä lisärahoitus Finnfundille. Vuoden loppua kohti lisärahoitus varmistui ja tarkentui siten, että se on lainamuotoinen ja se voidaan nostaa vuonna 2017. Vuoden aikana yhtiö keskittyi panemaan sille uskotut resurssit missionsa mukaiseen täyskäyttöön. Uusia sijoituspäätöksiä tehtiin ennätysellisen paljon, lähes kaksi kertaa niin paljon kuin edellisenä vuonna. Sijoituspäätösten myötä myös maksatukset nousivat reippaasti ja sijoitusomaisuuden määrä kasvoi tuntuvasti. Yhtiö varautui kasvuun ja vahvisti kapasiteettiaan muun muassa rekrytoimalla uusia työntekijöitä, kouluttamalla työntekijöitään ja kehittämällä toimintamenetelmiään.

Matalan tai alemman keskitulotason maihin kohdistuvien kehitysvaikutuksiltaan erityisen vaikuttavien suuririskisten hankkeiden rahoittamiseksi tarkoitettu erityisriskirahoitusinstrumentti ei ollut käytössä enää vuonna 2016, mikä vaikeutti kaikkein riskialtteimpien hankkeiden rahoittamista.

Rahoitus ja investointitoiminta

Finnfundin salkku kasvoi edelleen vuotta aikaisemmasta. Myös yhteistyö suomalaisten yritysten kanssa tiivistyi, ja suomalaisia nähtiin teknologiatoimittajina tai yhteistyökumppaneina entistä suuremmassa osassa hankkeita. Suurin osa Finnfundin uusista rahoituspäätöksistä kohdistui kehitysvaikutuksiltaan erinomaisiin, myönteisesti ilmastonmuutoksen torjuntaan vaikuttaviin hankkeisiin erityisesti uusiutuvan energian toimialalla ja metsäsektorilla.

Vuonna 2016 uusia rahoituspäätöksiä tehtiin 21 kappaletta (18 kappaletta vuonna 2015), euromääräisesti yhteensä 152 miljoonaa euroa (83,5 miljoonaa euroa). Rahoituspäätösten kohdentuminen eri tulotasoluokkiin on esitetty alla olevassa taulukossa.

Tulotaso	kpl	%	milj. euroa	%
Vähiten kehittyneet maat	8	38	42,4	28
Matalatuloiset maat	1	5	4,3	3
Alemman keskitulotason maat	8	38	78,5	52
Ylemmän keskitulotason maat	4	19	26,7	18
Venäjä	0	0	0	0
Yhteensä	21	100	151,9	100

Suurin osa, 14 kappaletta (9), tehdyistä rahoituspäätöksistä oli investointilainoja, joiden osuus päätösten euromäärästä oli noin 80 % (60 %).

Finnfundin riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti oman pääoman ehtoiset sijoitukset on katettava Finnfundin omalla pääomalla. Vuonna 2016 oman pääoman niukkuus ja epävarmuus tulossa olevan merkittävän pääomankorotuksen toteutumisesta rajoitti mahdollisuuksia tehdä osakepääomasijoituksia. Loppuvuonna varmistui pääomankorotuksen toteutuminen lainamuotoisena. Lainan pitkäaikaisuuden ja alisteisuuden ansiosta sitä voidaan kuitenkin osittain käyttää myös pääomasijoitusten tekemiseen. Päätökseen viedyistä hankkeista osakepääomasijoituksia tai näitä lähellä olevia välirahoitussijoituksia oli kappalemääräisesti edellisvuotta vähemmän, eli 8 kappaletta (11). Euromääräisesti tarkasteltuna näiden osuus oli 20 % (32 %). Rahastosijoituspäätöksiä ei tehty.

Pääosa rahoituspäätöksistä sekä kappale- että euromääräisesti kohdistui joko Afrikkaan 9 (7) tai Aasiaan 7 (8). Euromääräisesti tarkasteltuna Aasia nousi suosituimmaksi kohdealueeksi 41 %:n (40 %) osuudella rahoituksesta. Afrikan euromääräinen osuus putosi edellisestä vuodesta ja oli 21 % (44 %) päätösten kokonaisuromäärästä. Muutos johtuu satunnaisesta vaihtelusta vuosien välillä. Hankkeet jakaantuivat tasaisesti eri maihin, vain Tansaniaan kohdistui 2 (1) päätöstä muiden maiden päätösmäärän jäädessä yhteen.

Maksatusten määrä kasvoi 82 miljoonaan euroon edellisen vuoden 77 miljoonasta eurosta ja oli Finnfundin tähänastisen historian suurin. Maksatuksista 34 miljoonaa euroa (53 miljoonaa euroa) kohdistui matalan tulotason tai vähiten kehittyneisiin maihin, 42 miljoonaa euroa (8 miljoonaa euroa) alemman keskitulotason maihin, 5 miljoonaa euroa (16 miljoonaa euroa) ylemmän keskitulotason maihin ja 0 miljoonaa euroa (0,5 miljoonaa euroa) Venäjälle.

Finnfund on aktiivisesti mukana vuonna 2004 perustetussa eurooppalaisten kehitysrahoittajien (EDFI, European Development Finance Institutions) ja Euroopan investointipankin yhteisrahoitusyhtiö European Financing Partnersissa (EFP) sekä samojen toimijoiden ja ranskalaisen kehitysrahoittaja AfD:n vuonna 2011 perustamassa Interact Climate Change Facilityssä (ICCF). ICCF sijoittaa ilmastonmuutosta hillitseviin hankkeisiin, muun muassa uusiutuvaan energiaan ja energia-
tehokkuusprojekteihin. Vuonna 2016 tehtiin lisäsijoituspäätös ICCF:ään.

Maksamattomien investointisitoumusten määrä oli vuoden 2016 lopussa 147 miljoonaa euroa (137 miljoonaa euroa). Tämän lisäksi oli 108 miljoonan euron edestä investointipäätöksiä, jotka eivät olleet vielä edenneet sopimusvaiheeseen (104 miljoonaa euroa).

Kehittäminen ja painopisteet

Yhteistyö muiden eurooppalaisten kehitysrahoittajien (EDFI) kanssa jatkui aiempien vuosien tapaan sekä hankkeiden että yhtenäisten toimintamenetelmien kehittämisen kautta. Ihmisoikeusasioiden painoarvoa ympäristö- ja yhteiskuntavastuuasian-
tuntijoiden työssä kasvatettiin, ja työn systematisoimiseksi luotiin työkalu, joka otettiin käyttöön loppuvuodesta. Myös ympäristö- ja yhteiskuntavastuuasian-
tuntijoiden määrää kasvatettiin. Lisäksi kehitettiin hankkeiden kehitysvaikutusten sekä poliittisten riskien ja julkisuusriskien arviointia. Tämä työ jatkuu edelleen vuonna 2017.

Vuonna 2016 Finnfundin hankkeisiin ja toimintaan kohdistui aiempaa enemmän kiinnostusta ja myös arvostelua. Finnfund pyrkiikin aktiivisesti lisäämään keskustelua eri sidosryhmien kuten kansalaisjärjestöjen ja yritysten kanssa niin Suomessa kuin ulkomailla sekä lisäämään edelleen avoimuutta yhtiön toiminnasta ja tuloksista. Myös tätä työtä jatketaan vuonna 2017.

Vuoden 2016 loppupuolella toteutettiin organisaatiouudistus, jossa aikaisempi osittainen matriisirakenne purettiin ja investointitoiminto keskitettiin yhden investointijohtajan alaisuuteen. Seurantavaiheessa olevia hankkeita ryhdyttiin siirtämään aikaisempaa aktiivisemmin salkun- ja riskienhallintaan, jolloin investointitoiminnon henkilöstöltä vapautettiin kapasiteettia uusien hankkeiden valmisteluun.

Lakiasiat siirrettiin hallintojohtajan alaisuuteen ja toiminnon henkilöresursseja vahvistettiin tuntuvasti vastaamaan sekä seurannassa olevien että uusien hankkeiden määrän kasvusta johtuvaa asiantuntijatarvetta. Jatkossa lakiasioista suurempi osuus pystytään hoitamaan omin voimin, mikä alentaa merkittävästi tähän liittyviä ulkopuolisia kustannuksia.

Sisäisiä prosesseja arvioitiin ja kehitettiin edelleen. Painopisteinä olivat erityisesti sisäisen yhteistyön, sähköisten työvälineiden ja prosessien entistä tehokkaampi hyödyntäminen. Vuonna 2016 otettiin käyttöön uusia tietojärjestelmiä, ja työ jatkuu edelleen vuonna 2017.

Finnpartnership-liikeyumppanuusohjelma

Finnfund hallinnoi kesäkuussa 2006 käynnistettyä ulkoasiainministeriön rahoittamaa Finnpartnership-liikeyumppanuusohjelmaa. Uudistetun ohjelman hallinnointi kilpailutettiin syksyllä 2015. Finnfund voitti tarjouskilpailun, joten Finnfund jatkaa ohjelman hallinnointia hieman pienemmillä resursseilla vuosina 2016–2018 ja mahdollisesti optiovuosina 2019–2021.

Finnpartnership tarjoaa neuvontaa ja liikeyumppanuustukea suomalaisyritysten ja muiden suomalaisten toimijoiden kehitysmaihin suuntautuvien, liiketaloudellisesti kannattavien hankkeiden suunnittelu-, kehitys- ja toteutusvaiheisiin, teknologian ja ratkaisujen pilottihankkeisiin sekä koulutukseen. Lisäksi vuodesta 2016 alkaen on tarjottu yrityksille koulutusta seminaarien ja työpajojen muodossa.

Finnpartnershipin palveluihin kuuluu myös kehitysmaayrityksille suunnattu matchmaking-palvelu suomalaisten liikeyumppanien löytämiseksi. Palvelua ovat käyttäneet myös suomalaiset yritykset, jotka etsivät liikeyumppaneita kehitysmaista.

Vuonna 2016 käsiteltiin 122 (185) liikeyumppanuustukihakemusta. Myönteisiä tukipäätöksiä tehtiin 91 kappaletta (168). Myönnetty kokonaistuki oli 4,5 miljoonaa euroa (7,4 miljoonaa euroa).

Liikeyumppanuustukea maksettiin 95 (81) hankkeeseen yhteensä 2,0 miljoonaa euroa (1,5 miljoonaa euroa).

Matchmaking-palveluun tuli vuonna 2016 yhteensä 441 (364) liiketoiminta-aloitetta kehitysmaissa toimivilta yrityksiltä.

Riskienhallinta

Finnfundin johtokunnan tehtävänä on vahvistaa riskienhallinnan periaatteet ja siinä käytettävät välineet. Yhtiön toimiva johto vastaa riskienhallinnan toteuttamisesta johtokunnan vahvistamien ohjeiden mukaisesti. Yhtiön varain- ja riskienhallintaa koskeva ohjeistus arvioidaan vuosittain. Vuoden 2016 aikana toimintaa ohjaaviin periaatteisiin ei tehty muutoksia.

Yhtiön toiminta on lähtökohtaisesti tavanomaista riskialttiimpaa. Riskienhallinta muodostuu riskien tunnistamisesta, riskien kattamisesta ja raportoinnista yhtiön hallintoelimille.

Keskeinen hankeriskien arvioinnin ja seurannan väline on Finnfundin kehittämä hankkeiden riskiluokitusjärjestelmä, joka on ollut käytössä vuodesta 2005. Kaikki Finnfundin sijoitussalkussa olevat hankkeet riskiluokitetaan vähintään kerran vuodessa ja tarvittaessa useamminkin, jos riskitason arvioidaan muuttuneen.

Ulkoasiainministeriö päätti 8.10.2012 erityisriskirahoituksen käyttöön ottamisesta sijoitusriskin jakamiseksi Suomen valtion ja Finnfundin välillä. Erityisriskirahoituksen piiriin hyväksyttiin kehitysvaikutuksiltaan erityisen vaikuttavia hankkeita, jotka kohdistuivat matalan tai alemman keskitulotason maihin ja jotka muutoin olisivat olleet liian riskialttiita Finnfundin rahoitettaviksi. Järjestely kasvatti voimassaoloaikanaan Finnfundin riskinotto- ja merkittävästi. Mahdollisuus ottaa uusia hankkeita erityisriskirahoituksen piiriin päättyi 31.12.2015.

Erityisriskirahoitus perustui valtioneuvostossa 20.9.2012 hyväksytyyn tappionkorvaussitoumukseen, jonka nojalla valtio sitoutui korvaamaan Finnfundille enintään 60 % erityisriskirahoituksen piiriin sitoumuksen voimassaoloaikana otetuista hankkeista aiheutuvista luotto- ja sijoitustappioista.

Erityisriskirahoituksen piiriin järjestelyn voimassaoloaikana hyväksytyt hankkeet ovat valtion riskinjaon piirissä takaisinmaksuunsa tai Finnfundin irtautumiseen saakka. Vuoden 2015 loppuun mennessä päätöksiä erityisriskirahoituksen piiriin kuuluvista hankkeista tehtiin yhteensä 111 miljoonaa euron edestä. Näihin liittyvästä riskistä valtion osuus on 50 miljoonaa euroa eli 45 %. Tappionkorvaussitoumuksen nojalla korvausta voidaan hakea enintään 5 miljoonaa euroa vuodessa. Vuoden 2016 loppuun mennessä korvauksia ei ole haettu.

Korko- ja valuuttariskien osalta periaate on, että ne tunnistetaan ja niiltä suojaututaan. Koska yhtiön sijoitukset suuntautuvat kehittyviin maihin ja ovat usein paikallisessa valuutassa, on valuuttakurssiriskin hallinta poikkeuksellisen haastavaa. Luotonantoon liittyvät korko- ja valuuttariskit pyritään kattamaan kokonaan ja koko sijoitusajaksi. Osakepääoma- ja rahastosijoituksiin liittyvien valuuttariskien hallitseminen on vaikeampaa. Yleisperiaatteena on, että tapauskohtaisesti katetaan sellaiset valuuttapositionit, jotka ovat varmoja tai vähintään todennäköisiä ja joiden suojaaminen on mahdollista saavutettavaan hyötyyn nähden kohtuullisin kustannuksin.

Likviditeettiriskin hallitsemiseksi Finnfund ylläpitää ennustettuun maksatusvolyymiin nähden riittävää likviditeettiä. Finnfundilla on käytettävissään 50 miljoonaa euron komittoitu luottolimiitti ja komittoimattomia luottolimiittejä pohjoismaisissa pankeissa sekä vuonna 2010 perustettu 100 miljoonaa euron yritystodistusohjelma. Vuoden 2016 lopussa yritystodistusohjelman kautta oli liikkeeseen laskettuna yritystodistuksia yhteensä 55 miljoonaa euroa. Pankkien luottolimiitit eivät olleet lainkaan käytössä vuoden 2016 lopussa.

Luotonottoon liittyvää jälleenrahoitusriskiä hallitaan pyrkimällä ylläpitämään riittävän laajaa rahoittajaryhmää sekä monipuolista instrumenttivalikoimaa. Lisäksi tavoitteena on, että luotonotosta vähintään puolet on pitkäaikaista. Kertomusvuoden lopussa taseen korollisten velkojen keskimääräinen jäljellä oleva laina-aika oli 2,1 (3,7) vuotta.

Vuonna 2016 Suomen valtio myönsi Finnfundille 130 miljoonan euron yhtiön muulle velalle alisteisen vaihtovelkakirjalainan 40 vuodeksi. Lainaa ei ole vielä nostettu, ja se on nostettavissa vuoden 2018 loppuun saakka.

Yhtiö ylläpitää jatkuvia toimenpiteitä tietoturvariskien tunnistamiseksi, hallitsemiseksi ja torjumiseksi.

Tulos ja tase

Tulos vuodelta 2016 oli noin 0,3 miljoonaa euroa voitollinen (noin 5,1 miljoonaa euroa). Tulos oli selvästi edellisvuotta ja budjetoitua vaatimattomampi, mikä johtui muun muassa sijoitusomaisuuden arvostuksessa tapahtuneista muutoksista sekä vuodelle 2016 odotetun merkittävän osinkotuoton siirtymisestä vuoden 2017 puolelle.

Toiminnallinen tulos on esitetty alla olevassa taulukossa. Rahoitustoiminnan kate muodostui 14,2 miljoonaa euroksi (13,5 miljoonaa euroa) ja tulos ennen arvostuseriä, myyntejä ja veroja oli 5,2 miljoonaa euroa (6,0 miljoonaa euroa).

Toiminnallinen tulos, 1000 euroa	2016	2015	Muutos euroa	Muutos %
Rahoitustuotot	19 306	16 168	3 019	19
Rahoituskulut	-5 146	-2 704	-2 323	82
Rahoitustoiminnan kate	14 160	13 464	696	5
Liiketoiminnan muut tuotot	1 600	1 865	-265	-14
Hallinto, poistot ja muut kulut	-10 588	-9 342	-1 246	13
Tulos ennen arvostuseriä, myyntejä ja veroja	5 172	5 987	-815	-14
Arvostuserät ja myynnit	-4 824	-827	-3 997	483
Tuloverot	-18	-103	85	-83
Tulos	330	5 057	-4 727	-94

Tuotot

Osinkotuotot olivat 0,6 miljoonaa euroa (0,2 miljoonaa euroa) ja osinkoja maksoi kaikkiaan kuusi yhtiötä.

Sijoituslainojen korkotuotot olivat 9,9 miljoonaa euroa (7,5 miljoonaa euroa) ja muut korkotuotot olivat 0,3 miljoonaa euroa (0,3 miljoonaa euroa). Yhteensä korkotuottoja kertyi 10,2 miljoonaa euroa (7,8 miljoonaa euroa). Muut korkotuotot muodostuvat pääasiallisesti likvidivarojen korkotuotoista.

Muut tuotot pitkäaikaisista sijoituksista olivat yhteensä 6,7 miljoonaa euroa (7,1 miljoonaa euroa), ja ne muodostuivat rahastosijoitusten tuotoista. Sijoitusten myyntivoittoja ei kertomusvuonna tuloutunut lainkaan (5,5 miljoonaa euroa).

Muut rahoitustuotot ilman kurssivoittoja olivat 1,4 miljoonaa euroa (1,1 miljoonaa euroa) ja ne muodostuivat pääasiassa järjestelypalkkioista, sitoumusmaksuista ja muista rahoituspalkkioista.

Sijoitustoiminnan tuotot ennen veroja olivat yhteensä 19,3 miljoonaa euroa (21,7 miljoonaa euroa).

Valuuttakurssivoitot olivat 11,0 miljoonaa euroa (15,3 miljoonaa euroa) ja -tappiot 10,6 miljoonaa euroa (15,2 miljoonaa euroa). Tuloutunut kurssiero oli 0,4 miljoonaa euroa positiivinen.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 1,6 miljoonaa euroa (1,9 miljoonaa euroa) ja ne muodostuvat Finnpartnership-liikekumppanuusohjelman hallinnoinnista saaduista palkkioista ja muista palkkiotuotoista.

Arvon alentumistappiokirjaukset

Uusia yksilöllisiä arvon alentumistappiokirjauksia tehtiin 11,4 miljoonaa euroa (10,2 miljoonaa euroa), joka on noin 3,2 % sijoitusomaisuuden tasearvosta kertomusvuoden lopussa (3,1 %).

Vuonna 2016 palautui aikaisemmin tehtyjä yksilöllisiä arvon alentumistappiokirjauksia 12,4 miljoonaa euroa (5,2 miljoonaa euroa).

Arvon alennusten nettomääräinen tulosvaikutus oli noin 1,0 miljoonaa euroa positiivinen (5,0 miljoonaa euroa negatiivinen).

Kulut

Korkokulut olivat 1,3 miljoonaa euroa ja kasvoivat edellisestä vuodesta (0,8 miljoonaa euroa). Korkokulut kohdistuivat sekä dollarimääräiseen luotonottoon, jolla jälleenerahoitetaan Finnfundin dollarimääräisiä sijoituslainoja että vuonna 2015 emittoituihin euromääräisiin yritystodistuksiin ja syksyllä 2013 liikkeeseenlaskettuun joukko-velkakirjalainaan.

Muut rahoituskulut olivat 3,9 miljoonaa euroa (2,0 miljoonaa euroa), mihin sisältyy rahastosijoituksiin liittyviä hallinnointipalkkioita 2,8 miljoonaa euroa (1,4 miljoonaa euroa). Rahastokulujen kaksinkertaistuminen johtuu rahastojen kirjauskäytännön muutoksesta. Uuden kirjauskäytännön mukaan kaikki rahastojen hallinnointipalkkiot kirjataan kuluiksi, kun aiemmin kuluksi kirjattiin vain investointiperiodin päättymisen jälkeiset hallinnointipalkkiot. Tuolloin investointiperiodin aikaiset palkkiot kirjattiin osaksi investoinnin hankintamenoa. Muihin rahoituskuluihin on myös kirjattu johdannaisista realisoituneita kuluja 0,8 miljoonaa euroa (0,4 miljoonaa euroa).

Sijoitus- ja myyntitappioita kirjattiin 5,8 miljoonaa euroa (1,3 miljoonaa euroa), mikä kohdistuu aikaisemmin arvonalennuskirjattuihin eriin.

Toimintakulut olivat yhteensä 10,6 miljoonaa euroa (9,3 miljoonaa euroa). Kustannusten nousu muodostuu useista eristä, joista merkittävimmät ovat henkilöstökulujen kasvu sekä ulkopuolisten palveluiden käytön lisääntyminen. Toiminnan volyymin kasvattaminen ja sen myötä toimintakulujen kasvu on ollut ennalta suunniteltua.

Tuloslaskelmaan merkityt verot, 0,018 miljoonaa euroa (0,1 miljoonaa euroa) muodostuvat sekä sijoitusten kohdemaihin maksetuista myyntivoittoveroista että työkorvauksiin ja osinkoihin kohdistuneista lähdeveroista.

Tase

Taseen loppusumma oli kertomusvuoden lopussa 406,0 miljoonaa euroa (377,1 miljoonaa euroa).

Sijoitusomaisuuden tasearvo oli kertomusvuoden lopussa 356,3 miljoonaa euroa (330,0 miljoonaa euroa). Tilikauden aikana tehtiin rahastojen kirjauskäytäntöön muutos. Uuden käytännön mukaisesti vain rahastojen sijoituksiinsa käyttämä hankintameno aktivoidaan Finnfundin taseeseen sijoituksen hankintamenoksi. Aikaisemmin hankintamenoon aktivoitiin myös rahastojen investointiperiodin aikaiset hallinnointipalkkiot. Kirjauskäytäntö oikaistiin takautuvasti myös aikaisempien tilikausien osalta, mikä johti 18,2 miljoonaa euron suuruiseen rahastosijoitusten tasearvon alentumiseen. Vastaava oikaisu tehtiin omaan pääomaan. Sijoitusomaisuuden vertailukelpoinen kasvu oli noin 14 %. Kasvu oli seurausta sijoituksiin tapahtuneitten maksatusten ennätysellisen suuresta määrästä.

Lainojen (mukaan lukien pääomalainat ja muut välimuotoinstrumentit) osuus sijoitusomaisuudesta oli 193,3 miljoonaa euroa (151,0 miljoonaa euroa) eli 54,3 % (46 %), osakepääomasijoitusten 93,2 miljoonaa euroa (89,4 miljoonaa euroa) eli 26,1% (27 %) ja rahastosijoitusten 69,8 miljoonaa euroa (89,3 miljoonaa euroa) eli 19,6 % (27 %).

Likviditeetin määrä oli kertomusvuoden lopussa noin 44,6 miljoonaa euroa (42,8 miljoonaa euroa). Likviditeetti on sijoitettu kotimaisiin pankkitalletuksiin ja rahamarkkinainstrumentteihin varain- ja riskienhallintaa koskevan ohjeistuksen mukaisesti.

Tilikauden päättyessä yhtiön omat varat (osakepääoma ja vapaa oma pääoma) olivat yhteensä 232,9 miljoonaa euroa (250,8 miljoonaa euroa) eli 57 % taseen loppusummasta (67 %). Oma pääoma on alentunut edellä mainitun rahastoihin liittyvän kirjauskäytännön muutoksen johdosta.

Kertomusvuoden päättyessä yhtiön rekisteröity osakepääoma oli 166 989 130 euroa jakaantuen 982 289 osakkeeseen, joista Suomen valtio omisti 917 719 osaketta (93,4%), Finnvera Oyj 63 349 osaketta (6,5 %) ja Elinkeinoelämän keskusliitto EK 1 221 osaketta (0,1 %).

Yhtiön osakkeella ei ole nimellisarvoa. Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 170 euroa. Yhtiöllä on yksi osakelaji. Yhtiön osakkeista on aina vähintään 51 % oltava Suomen valtion välittömässä omistuksessa ja hallinnassa. Yhtiö ei jaa varojaan osinkona tai vapaan oman pääoman rahastosta eikä myöskään hanki tai lunasta omia osakkeitaan.

Vuoden 2016 lopulla Finnfund allekirjoitti Valtiokonttorin kanssa sopimuksen 130 miljoonaa euron alisteisesta vaihtovelkakirjalainasta. Laina-aika on 40 vuotta, joista 10 ensimmäistä on lyhennysvapaita. Lainan korko on ensimmäisten viiden vuoden ajan 0,5 % per annum. Tämän jälkeen valtiolla on oikeus näin halutessaan tarkistaa korkoa. Valtiolla on myös oikeus halutessaan konvertoida laina kokonaan tai osittain Finnfundin osakepääomaksi.

Yhtiön osakkeenomistajat päättivät 30.12.2016 OYL 5:1:n mukaisesti osakkeenomistajien yksimielisenä päätöksenä yhtiökokousta pitämättä hyväksyä OYL 10:1 tarkoittamien osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisen yhtiön ja Suomen valtion väliseen vaihtovelkakirjalainaan liittyen. Valtio voi kuitata saatavansa yhtiöltä joko kokonaan tai osin merkitsemällä yhtiön uusia osakkeita yhdessä tai useammassa erässä siten, että 170,00 euroa velan pääomaa oikeuttaa yhteen osakkeeseen. Valtio voi merkitä enintään 764 705 yhtiön osaketta. Merkintähinta vastaa yhtiön osakkeen kirjanpidollista vasta-arvoa ja se merkitään yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Kertomusvuoden lopussa yhtiön pitkäaikaiset korolliset velat olivat 103,1 miljoonaa euroa (106,3 miljoonaa euroa) ja lyhytaikaiset 60,0 miljoonaa euroa (11,9 miljoonaa euroa), yhteensä 163,4 miljoonaa euroa (118,2 miljoonaa euroa). Pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin sisältyy syksyllä 2013 liikkeeseen laskettu 50 miljoonaa euron joukkovelkakirjalaina. Muilta osin pitkäaikaiset korolliset velat ovat USD-määräisiä ja niillä jälleenrahoitetaan Finnfundin USD-määräistä luotonantoa.

Pitkäaikaisten velkojen osuus kaikista rahoitusveloista oli kertomusvuoden lopussa noin 60 % (90 %). Rahoitusvelkojen yhteismäärä kasvoi noin 37 % edellisestä vuodesta yhtiön laskettua liikkeelle yritystodistuksiaan.

Vuoden 2016 lopussa yhtiöllä ei ollut takausvastuita (0,0 miljoonaa euroa).

Tunnusluvut

	2016	2015	2014
Rahoitustuotot yhteensä, miljoonaa euroa	29,9	36,9	23,5
Tulos, miljoonaa euroa	0,3	5,1	2,4
Oman pääoman tuotto, %	0,1	2,0	1,1
Omavaraisuusaste, %	57,4	66,5	74,3

Laskentakaavat:

Oman pääoman tuotto = $\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä} - \text{verot}}{\text{Oma pääoma}} \times 100 \%$

Omavaraisuusaste = $\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100 \%$

Hallinto ja henkilöstö

Vuonna 2016 hallintoneuvosto kokoontui 5 kertaa, johtokunta 12 kertaa ja johtokunnan tarkastusvaliokunta 5 kertaa.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 20.4.2016 käsiteltiin yhtiöjärjestyksen 11 §:ssä mainitut asiat.

Yhtiökokous valitsi hallintoneuvoston jäseniksi kaudelle 2016–2019 strategia- ja hallintojohtaja Eija Hietasen, kansanedustaja Mika Raatikaisen, kansanedustaja Pertti Salolaisen ja kansanedustaja Tapani Töllin.

Yhtiökokous valitsi johtokunnan jäseniksi seuraavat henkilöt:

Hallitusammattilainen Ritva Laukkanen, puheenjohtaja
Apulaisosastopäällikkö Kari Alanko, varapuheenjohtaja
Rahoitusjohtaja Tuukka Andersén
Suurlähtetilas, johtava asiantuntija, kauppa ja kehitys Sinikka Antila
Partner Pirita Mikkanen
CEO Lars-Erik Schöring
Neuvotteleva virkamies Anne af Ursin
Talousjohtaja Tuula Ylhäinen

Johtokunnan jäsenillä ei ole varajäseniä.

Johtokunnalla on tarkastusvaliokunta, jonka jäseniä ovat olleet 26.4.2016 alkaen:
Rahoitusjohtaja Tuukka Andersén, puheenjohtaja
Talousjohtaja Tuula Ylhäinen
Partner Pirita Mikkanen

Ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 19.9.2016. Ylimääräinen yhtiökokous valitsi johtokunnan jäseneksi osastopäällikkö Kristiina Kuvaja-Xanthopouloksen tehtävästä eronneen osastopäällikkö Kari Alangon tilalle ja johtokunnan varapuheenjohtajaksi suurlähettiläs, johtava asiantuntija Sinikka Antilan.

Yhtiön osakkeenomistajat päättivät 30.12.2016 OYL 5:1:n mukaisesti osakkeenomistajien yksimielisenä päätöksenä yhtiökokousta pitämättä valita hallintoneuvoston jäseneksi johtaja Petri Vuorion tehtävästä eronneen Simo Karetien tilalle.

Yhtiön tilintarkastajana on toiminut Deloitte & Touche Oy, KHT-yhteisö, vastuunalaisena tilintarkastajana Jukka Vattulainen, KHT.

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut tohtori Jaakko Kangasniemi (Ph.D., Agricultural Economics).

Yhtiön palveluksessa oli kertomusvuonna keskimäärin 60 henkilöä (56 henkilöä vuonna 2015). Vuoden lopussa työsopimussuhteessa olevan henkilöstön määrä oli 64 (57), joista 61 (55) oli kokopäivätoimisia. Henkilöstöstä oli naisia 43 ja miehiä 21.

Henkilökunnalle maksettujen palkkojen ja palkkioiden yhteismäärä vuosina 2014–2016 ilmenee seuraavasta taulukosta.

	2016	2015	2014
Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin	60	56	51
Tilikauden palkat ja palkkiot, 1000 euroa	4784	4 462	4 121

Tilinpäätökseen on tehty tilikaudella 2016 ansaittuja kannustinpalkkioita koskeva varaus, joka vastaa 5,1 % palkkakustannuksista (9,7 %). Vuonna 2016 kannustinpalkkion määrä riippui osittain yhtiötasoisten ja toimintokohtaisten tavoitteiden saavuttamisesta ja osittain henkilökohtaisesta suorituksesta.

Johtokunta päättää kannustinpalkkiojärjestelmästä ja sen keskeisistä ehdoista vuosittain. Yhtiön palkitsemisessa noudatetaan valtionyhtiöitä koskevaa palkitsemisohjetta.

Näkymät vuodelle 2017

Saamansa omistajaohjauksen mukaisesti Finnfund pyrkii vahvistamaan rahoituksensa myönteisiä kehitysvaikutuksia ja panostaa ensisijaisesti matalatuloisiin ja alemman keskitulotason kehitysmaihin. Noin puolet sijoituspäätöksistä kohdistuu Afrikkaan. Yhtiö painottaa edelleen hankkeita, joissa hillitään ilmastonmuutosta, parannetaan ympäristön tilaa ja kohennetaan köyhien ihmisten elinoloja suomalaisen osaamisen avulla. Keskeisiä toimialoja ovat jatkossakin uusiutuva energia ja kestävä metsätalous. Tutkittavana on runsaasti kehitysvaikutuksiltaan merkittäviä hankeaihoita, joista osa sijaitsee äärimmäisen köyhissä tai hauraissa maissa.

Eduskunnan ja valtioneuvoston päätöksen mukaisesti valtion myöntämä 130 miljoonan euron pitkäaikainen laina on tarkoitus nostaa suurelta osin vuonna 2017 ja käyttää enimmäkseen vuonna 2016 tai aiemmin tehtyjen sijoituspäätösten

maksatuksiin. Uusia sijoituspäätöksiä on tarkoitus tehdä noin 20 % edellistä vuotta enemmän eli noin 180 miljoonan euron arvosta. Vuoden 2017 valtion budjetissa on lisäksi 10 miljoonan euron pääomankorotus.

Ulkoasiainministeriö arvioi vuoden 2015 lopussa päättyneen erityisriskirahoitusvaltuuden turvin tehtyjä sijoituksia ja harkitsee uuden valtuuden myöntämistä. Lisäksi ministeriö harkitsee mahdollisia myöhempiä pääomankorotuksia (normaaleja tai lainamuotoisia). Niistä riippuen yhtiö joko jarruttaa tai kasvattaa sijoituspäätösten valmistelua vuonna 2018, mahdollisesti jo vuoden 2017 lopussa.

Maksuvalmius pysynee vuonna 2017 hyvänä. Jos toivotut lisäresursoinnit eivät vuoden aikana etene, yhtiö rajoittaa hankevalmistelua ja siirtää painopistettä lainamuotoisiin sijoituksiin niin, että annetuista sitoumuksista pystytään kaikissa tilanteissa pitämään kiinni.

Tulosnäkymät vuodelle 2017 ovat hieman edellistä vuotta paremmat, koska yhtiön myöntämä lainakanta on kasvanut ja koska muutamat hankkeet, joihin on tehty oman pääoman ehtoisia sijoituksia, on saatu valmiiksi ja ne ovat alkaneet tuottaa kassavirtaa. Tuloksen kannalta on ratkaisevan tärkeää, minkälaisia muutoksia sijoitusomaisuuden arvostuksessa tilikauden aikana tapahtuu sekä se, ajoittuuko vuodelle voitollisia irtautumisia hankkeista. Kehitysrahoituksessa näiden ennakointi on yleensä vaikeaa, mutta varovaisinkin oletuksin odotettavissa on positiivinen tulos.

Vuonna 2015 voitettun tarjouskilpailun myötä työ Finnpartnership-ohjelman hyväksi jatkuu Finnfundissa myös vuonna 2017.

Johtokunnan esitys jakokelpoisten varojen käsittelystä

Yhtiön voitto vuodelta 2016 on 339 579,80 euroa. Johtokunta ehdottaa, että voitto siirretään voittovarojen tilille ja varataan käytettäväksi yhtiöjärjestyksen 2 §:n edellyttämällä tavalla.